

The Paradox of Spontaneity and Design/ Designing Spontaneous Interactions

Given the complexity of our contemporary city, landscape and society, the work of landscape architects is epitomized by unpredictability and indeterminacy. Our office, Rietveld Landscape, takes an integrated and multidisciplinary approach to design and research. Our projects respond to the needs of different user groups and their experiences of a particular location. Instead of pre-programming a specific use, we set store by the spontaneous and unpredictable character of use. On the face of it this may seem like a contradiction in terms: the deliberate design of spontaneous interactions. But it is not. Physical environments have something to offer their users. An environment provides 'possibilities for action' or *affordances*.¹ An affordance can be defined as a relationship between an aspect of the environment and a skill that is available in a sociocultural practice or subculture.² New affordances come about in two ways: first of all, because people develop new skills (such as driving) or tools (such as flying cars); secondly, because the material structure of the environment changes in a particular location. The latter type of change is an important characteristic of architectural interventions.

With our designs we are aiming for interventions with social relevance. Our term for this is 'strategic interventions': carefully selected and meticulously designed interventions in urban or rural areas that set the desired developments in motion. Such developments can only be predicted up to a certain point, because they generally occur over a longer period of time and are subject to change through human usage. Often our designs depend on a single physical intervention to create multiple affordances, that is various possibilities for action. This range of affordances lends both the design and its users a certain kind of freedom: the freedom that characterizes our everyday unreflective action.³ A deliberately designed intervention need

¹ J.J. Gibson, *The Ecological Approach to Visual Perception* (Boston: Houghton Mifflin, 1979).

² A.Chemero, 'An Outline of a Theory of Affordances', *Ecological Psychology*, vol. 15 (2003) no. 2, 181-191.

De paradox van spontaneïteit en ontwerp/ Het bewust ontwerpen van ongedwongen interacties

Gegeven de hedendaagse complexiteit van stad, landschap en samenleving spelen onvoorspelbaarheid en onbepaaldheid noodzakelijkerwijs een rol in het werk van landschapsarchitecten. Binnen het bureau Rietveld Landscape hanteren we voor ontwerp en onderzoek een aanpak, die wordt gekenmerkt door een integrale en multidisciplinaire benaderingswijze. Projecten spelen in op de rol van verschillende groepen gebruikers van een locatie, en op de manier waarop gebruikers die locatie beleven. In plaats van een beoogd gebruik voor te programmeren, hechten we waarde aan het spontane en onvoorspelbare karakter van gebruik. Het lijkt een contradictie in terminis: het bewust ontwerpen van ongedwongen interacties, maar dat is het echter niet. Fysieke omgevingen hebben de gebruiker iets te bieden: 'handelingsmogelijkheden', ofwel *affordances*.¹ Een *affordance* is de relatie tussen een aspect van de omgeving en een vaardigheid die beschikbaar is in een sociaal-culturele praktijk of subcultuur.² Globaal gesproken kunnen nieuwe *affordances* op twee manieren ontstaan: ten eerste, doordat mensen nieuwe vaardigheden (bijvoorbeeld autorijden) of *tools* (bijvoorbeeld vliegende auto's) ontwikkelen, en ten tweede, doordat op een bepaalde plek de structuur van de fysieke omgeving verandert. Dit laatste is precies wat een architectonische interventie doet.

In onze ontwerppraktijk streven wij naar interventies met een maatschappelijke relevantie. We benoemen ze 'strategische interventies': precies gekozen en zorgvuldig ontworpen ingrepen in stad of land, die gewenste ontwikkelingen in gang zetten. Zulke ontwikkelingen zijn meestal slechts tot op bepaalde hoogte te voorspellen, bijvoorbeeld omdat ze zich afspelen op een langere termijn en daarbij gevormd worden door veranderlijk menselijk gebruik. De ontwerpen richten zich er dan ook op door middel van één enkele fysieke interventie meerdere *affordances*, dus meerdere mogelijkheden tot handeling te bieden. Deze verscheidenheid aan *affordances* verleent het ontwerp een bepaalde vrijheid, namelijk de vrijheid die kenmerkend is voor ons alledaagse handelen zonder reflectie.³ Zo hoeft een bewust ontworpen interventie niet in strijd

¹ J.J. Gibson, *The ecological approach to visual perception* (Boston: Houghton Mifflin, 1979).

² A. Chemero, 'An Outline of a Theory of Affordances', *Ecological Psychology*, irg. 15 (2003), nr. 2, 181-191.

therefore not be inconsistent with the pursuit of spontaneity of use or with a certain degree of indeterminacy.

Strategic interventions draw on the energy of large-scale developments and processes to provide existing features with a new context and meaning. They link seemingly contradictory interests and elements at different levels of planning. The real opportunities for change are often found at a higher level of planning (at either a regional, national or international level), or else they are directly related to the client's long-term ambitions. Incisive analyses of the possibilities at this strategic level and clear concepts form the basis of what are sometimes radical interventions. During both the design and implementation phases unanticipated developments will often emerge that require adjustment of the design. Therefore, the concept has to be solid as a rock. A strong concept (with corresponding images) is indeed crucial for keeping the client and other parties focused during the lengthy realization process. With the help of three examples from our own practice we will show what exactly we mean by this.

Panorama 10000, Port of Rotterdam

Our project Panorama 10000 (in collaboration with Atelier de Lyon) for a panoramic

te zijn met een streven naar spontaan gebruik van de ruimte, noch met een zekere mate van onbepaaldheid.

Strategische interventies benutten de krachten van grootschalige ontwikkelingen en processen om bestaande kwaliteiten een nieuwe context en betekenis te geven. Schijnbaar tegengestelde belangen en elementen op verschillende schaalniveaus worden met elkaar verbonden. De echte kansen voor verandering liggen vaak op een hoger schaalniveau (bijvoorbeeld regionaal, nationaal of internationaal) of in het verlengde van de langetermijnambities van de opdrachtgever. Scherpe analyses van de mogelijkheden op dit strategische niveau en heldere concepten vormen de basis van (soms radicale) interventies. Het concept moet staan als een huis, omdat zich tijdens het ontwerp- en uitvoeringstraject altijd onverwachte ontwikkelingen voordoen die om bijstelling van het ontwerp vragen. In de praktijk blijkt dat een sterk concept (met bijbehorende verbeelding) cruciaal is om opdrachtgever en betrokken partijen juist op langere termijn bij de les te houden gedurende het traject van realisatie. Aan de hand van drie voorbeelden uit onze eigen praktijk willen we duidelijk maken wat we hiermee bedoelen.

Panorama 10000, Haven Rotterdam

In het project Panorama 10000⁴ voor een uitzichtpunt op de Maasvlakte van de Rotterdamse haven, waarin wij samenwerkten met Atelier de

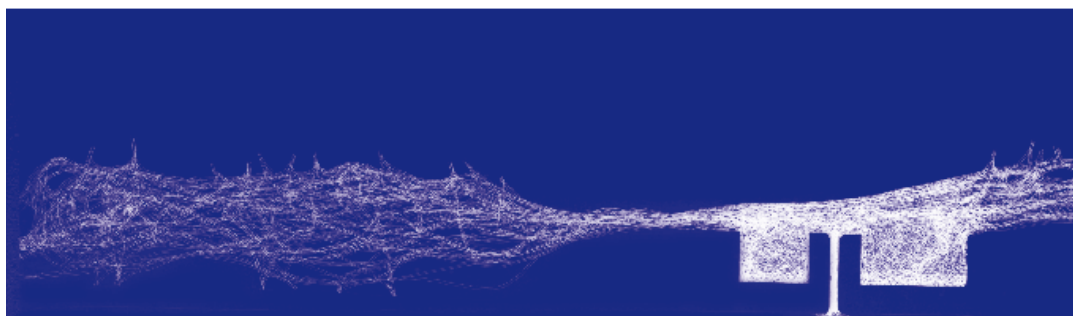
Panorama 10000, panoramic viewpoint Maasmond, Rietveld Landscape in collaboration with Atelier de Lyon, for Port of Rotterdam. Realisation 2010-2014 / Panorama 10000, uitzichtpunt Maasmond. Rietveld Landscape in samenwerking met Atelier de Lyon, voor Port of Rotterdam, uitvoering 2010-2014

Panorama 10000, panoramic viewpoint Maasmond. The steep asphalt dune invites many different uses / Panorama 10000, uitzichtpunt Maasmond. Steil asfaltduin daagt uit tot vele vormen van gebruik

Panorama 10000, panoramic viewpoint Maasmond. A celebration of mobility, car tyre tracks / Panorama 10000, uitzichtpunt Maasmond. Viering mobiliteit, bandensporen van auto's

viewpoint at the Maasvlakte shows how an intervention in the landscape can create affordances.⁴ The beauty of the Port of Rotterdam and its industrial landscape are unique in the Netherlands. The area owes its authentic character to the pure, undorned technology. The port is an attractive area for many people, for a number of different reasons. As far as spontaneous uses goes, the adage is: what may be impossible elsewhere is possible in the port. This extraordinary landscape deserves to be seen and experienced. The big challenge is to extend its appeal to yet more groups of users without undermining the port's adventurous and pure character. While appreciating the spontaneous uses that are already taking place along a 2-km stretch, we are enriching it with our new intervention: an asphalt dune, 200 m in length and rising to a height of 10 m. The incline is steep and wide and a real challenge to the motorist, as is the rest of the 2-km stretch. At the top the motorist has an incredible view of the super tankers at sea and the enormous cranes on the Maasvlakte. Our design creates the framework for people to make their own discoveries and create specific uses. The intervention deliberately targets a limited section of the lengthy viewpoint, thus underlining the fact that what we did not (re)design is just as important as the actual intervention.

The asphalt dune provides more than a panoramic viewpoint: the intervention changes the structure of the environment and offers different user groups different potential challenges (affordances), without us, the designers, knowing in advance what these will be. Given our contemporary skill set, some affordances are more or less predictable. But the steep asphalt dune will certainly be used in what will be surprising ways to us. Even less predictable are the skills and tools of the future, and the affordances that the asphalt dune will offer in the future.⁵ We can guarantee some potential activities, but otherwise we give the user free rein. Panorama 10000 thus encourages surprising and unconven-

³ For more on unreflective action in the context of architecture see: E. Rietveld, 'Situating normativity: The normative aspect of embodied cognition in unreflective action', Mind 117 (October 2008), 973-1001. For more on the nature of the freedom of unreflective action see chapter 5 of: E. Rietveld, Unreflective Action: A Philosophical Contribution to Integrative Neuroscience, University of Amsterdam Dissertation, 2008.

⁴ Number 10,000 is the very last number of the Port of Rotterdam; it is situated at the far end of the A15 motorway.

⁵ Use depends on the skills and tools of these groups. There is a chance that in future new products will lead to new applications.

Lyon, is te zien hoe de interventie in het landschap affordances creëert. Het Rotterdamse haven- en industrielandchap bezit een eigen schoonheid die uniek is in Nederland. De pure uitstraling is te danken aan de zuivere verschijningsvorm van techniek zonder franje. Voor een aanzienlijke groep mensen is de haven om uiteenlopende redenen een aantrekkelijk gebied. Voor spontaan gebruik geldt vaak: wat nergens anders kan, kan in de haven. Dit fenomenale landschap verdient het om ervaren te worden. De grote uitdaging is om het voor nog meer groepen gebruikers aantrekkelijk te maken, zonder afbreuk te doen aan de avontuurlijkheid en puurheid van de haven.

We waarderen het spontane gebruik dat nu reeds over 2 kilometer lengte plaatsvindt en verrijken het met een nieuwe ingreep: een 200 meter lang en tot 10 meter hoog oplopend asfaltduin. Doordat de helling steil en breed is, wordt net als in de rest van het 2 kilometer lange uitzichtpunt, een beroep gedaan op de rijkunsten van de automobilist. Eenmaal boven biedt het duin de automobilist een waanzinnig perspectief op de vanuit zee arriverende supertankers en de enorme kranen op de Maasvlakte. Het ontwerp schept vooral voorwaarden, zodat mensen zelf hun aanleidingen voor ontdekking en specifieke vormen van gebruik kunnen vinden. De concentratie van de ingreep op bewust een beperkt deel van het kilometerslange uitzichtpunt onderstreept, dat wat wij niet ontwerpen hier even belangrijk is als de interventie die we wél doen. Door middel van een tekening van de sporen die menselijk gebruik in het zand hebben achtergelaten, laten we de opdrachtgever op beeldende wijze zien dat ook het deel dat wij niet ontwerpen maar vrij laten, onderdeel is van ons project.

Het asfaltduin is meer dan een uitzichtpunt: de interventie verandert de structuur van de omgeving, en biedt verschillende gebruikersgroepen verschillende uitdagende handelingsmogelijkheden (affordances), zonder dat wij als ontwerpers vooraf precies weten welke dat zullen zijn. Gegeven de vaardigheden die op dit moment bestaan, zijn sommige handelingsmogelijkheden tot op zekere hoogte voorspelbaar. Maar het steile asfaltduin gaat zeker ook op voor ons verrassende manieren gebruikt worden. Nog minder voorspelbaar zijn de vaardigheden en tools van de toekomst, en dus de affordances die het ontwor-

³ Over handelen zonder reflectie in o.a. de context van architectuur, zie: E. Rietveld, 'Situating normativity: The normative aspect of embodied cognition in unreflective action', Mind, irg. 117 (oktober 2008), 973-1001. Over de aard van vrijheid in handelen zonder reflectie, zie hoofdstuk 5 van: E. Rietveld, Unreflective Action: A Philosophical Contribution to Integrative Neuroscience, proefschrift universiteit van Amsterdam, 2008.

⁴ Nummer 10000 is het allerlaatste havennummer van de Rotterdamse Haven, gelegen aan het eindpunt van snelweg A15.

tional forms of leisure. The design does not set out to predetermine uses but to accommodate a multitude of spontaneous activities – a subtle but crucial difference. It is the difference between being challenged to do something and participating in a pre-programmed attraction.

Forces of Nature

The aim of the project Krachtenspel der Elementen (Forces of Nature) is not to realize a fixed outcome but to prevent a unique nature reserve and ecosystem, the Boschplaat on the island of Terschelling, from sinking. The uncertainty regarding the rise in sea level requires flexible strategies for Terschelling, interventions that reflect the movement of the water and that can be adjusted over time. The symbiosis between human activities and large-scale natural processes, which is what makes Terschelling such an irresistible attraction, was our guiding principle in finding solutions that would address the rise in sea level.

The project targets the northern part of the Boschplaat, which, unlike its southern counterpart, cannot grow in line with the rise in sea level through sand replenishment. We propose to activate the existing drift dike by removing the current vegetation, thereby creating a huge drifting sand dune. A grid of old mooring posts will retain the

pen asfaltduin in de toekomst zal bieden.⁵ We zorgen dat enkele handelingsmogelijkheden gegarandeerd zijn, en geven verder de gebruiker alle ruimte. Panorama 10000 nodigt daarmee uit tot onverwachte en onconventionele vormen van recreatief gebruik. Het ontwerp is niet bedoeld om gebruik voor te programmeren, maar om een veelheid aan spontane activiteiten te accommoderen – een subtiel, maar cruciaal verschil. Het is het verschil tussen uitgedaagd worden tot een actie versus het deelnemen aan een voorgeprogrammeerde attractie.

Krachtenspel tussen de elementen

Het doel van het project Krachtenspel der Elementen is niet de realisatie van een eindbeeld, maar wil voorkomen dat een uniek natuurgebied en ecosysteem, de Boschplaat op het eiland Terschelling, verdrinkt. De onzekerheid over de zeespiegelstijging vraagt om flexibele strategieën voor Terschelling; om interventies die meebewegen met het water en aanpasbaar zijn in de tijd. De symbiose tussen menselijke activiteiten en grootse natuurlijke processen, die Terschelling onweerstaanbaar maken, was voor ons leidend in het zoeken naar oplossingen met betrekking tot de zeespiegelstijging.

Het project richt zich op het noordelijk deel van de Boschplaat, dat niet zoals de zuidkant kan meegroeien met de zeespiegelstijging, door zandsuppleties voor de kust. In ons voorstel wordt de bestaande stuifdijk geactiveerd door

drifting sand so that the area is gradually heightened. It makes the processes of sand drift and dune formation visible over time.⁶ After several years' worth of sand drifts, we will introduce a number of perforations in the drift dike. These carefully selected perforations create new 'wash-overs', thus giving rise to an exciting interaction between the forces of the sea, the grid of mooring posts and the process of dune formation. The Boschplaat will grow in line with the sea level rise and will become more ecologically diverse thanks to these wash-overs. The design shows both the human intervention and the dynamic forces of nature.

The greatest source of uncertainty affecting the implementation of the work may be the fact that dozens of parties are currently dealing with the Wadden Sea region. We are proposing an overall strategy within which the other agencies are free to fill in the details. The design also anticipates the possibility that the meetings may last so long that the necessary measures will not

6

The number of years of heightening depends on the as yet unpredictable rise in sea level and will require careful monitoring.

de aanwezige vegetatie te verwijderen, waardoor een groots, stuivend zandduin ontstaat. Een grid van oude meerpalen houdt het stuivende zand vast, zodat het gebied langzaam wordt opgehoogd en het proces van verstuiwing en duinvorming afleesbaar wordt in de tijd.⁶ Na jaren van zandverstuiwing wordt een aantal doorsteken in de stuifdijk voorgesteld, die voor nieuwe wash-overs zorgen. Er ontstaat een spannend spel tussen de kracht van het zeewater, het palengrid en het duinvormingsproces. De Boschplaat groeit mee met de zeespiegelstijging en wordt door de wash-overs ecologisch waardevoller. Het ontwerp maakt het menselijk ingrijpen en de dynamiek van het krachtenspel tussen de elementen zichtbaar.

Het feit dat tientallen partijen zich met de Waddenzee bezighouden, levert wellicht nog de meeste onzekerheid op met betrekking tot de uitvoering van werkzaamheden. Wij stellen een overall strategie voor om het eiland te laten meegroeien met de zeespiegelstijging en bieden daarbinnen ruimte aan het polderoverleg om de details in te vullen. Bovendien anticipeert het ontwerp op de mogelijkheid dat er zo lang wordt

5

Het gebruik is afhankelijk van de skills en tools van deze groepen. De kans bestaat immers dat nieuwe producten in de toekomst nieuwe gebruiksmogelijkheden opleveren.

6

Het aantal jaren dat ophoging nodig is, is afhankelijk van de nu nog onvoorspelbare zeespiegelstijging. Monitoring daarvan is noodzakelijk, om te bepalen wanneer de ophoging voldoende is.

Forces of Nature, proposal for a strategic intervention at nature reserve the Boschplaat, Terschelling. Rietveld Landscape, in collaboration with Deltares & Gerwin de Vries, 2009 plan. Transformation of the landscape and use over time Krachtenspel tussen de elementen, voorstel voor strategische interventie in natuurgebied de Boschplaat, Terschelling. Rietveld Landscape, in samenwerking met Deltares & Gerwin de Vries, visie 2009. Transformatie van het landschap en gebruik in de loop van de tijd

be taken and the island will sink. The grid of mooring posts has therefore been designed in such a way that if this tragic scenario occurs, then the grid can function as an installation that keeps the memory of the lost Boschplaat alive.

New Amsterdam Park/Trusted Subcultures

The plan New Amsterdam Park/Trusted Subcultures emerged against the backdrop of the slow and difficult development of many of the City of Amsterdam's projects in today's complex conditions. We believe that the combination of a compelling vision and strong images is crucial to get a process underway. What's often required is utopian thought coupled with speculative visualisation to arrive at a concept (including visualisation) that touches a chord with people and gets them going. Our office initiated Trusted Subcultures, a long-term research project on architecture's contribution to the urban public domain and social fabric.⁷ New Amsterdam Park (designed in collaboration with Atelier de Lyon) is the practical application of this theoretical research.

New Amsterdam Park is made up of a large number of tugboat-pushed barges in the IJ River. Part of this temporary, floating modular park is filled with social

vergaderd, dat de noodzakelijke maatregelen niet worden genomen en het eiland verdrinkt. Het grid van meerpalen is daarom zo ontworpen, dat het in dat dramatische scenario ook kan functioneren als een installatie die de herinnering aan de verloren Boschplaat levend houdt.

Nieuw Amsterdam Park/Vertrouwde Subcultures

Het plan Nieuw Amsterdam Park/Vertrouwde Subcultures is ontstaan tegen de achtergrond van de moeizame totstandkoming van veel projecten van de gemeente Amsterdam in de huidige complexe omstandigheden. Om toch zaken in gang te zetten, is volgens ons de combinatie van een krachtige visie en goed beeld van belang. Utopisch denken en speculatief visualiseren is een methode om tot een concept (inclusief beeld) te komen dat mensen raakt en in beweging krijgt. Vertrouwde Subcultures is een door Rietveld Landscape geïnitieerd, meerjarig onderzoek naar de bijdrage die architectuur kan leveren aan het publieke domein en sociale weefsel van de stad.⁷ Nieuw Amsterdam Park vormt de praktijkgerichte toepassing van dit theoretisch onderzoek.

Het Nieuw Amsterdam Park bestaat uit een compositie van een groot aantal duwbakken in het IJ. Dit tijdelijke, drijvende park van duwbakken wordt deels ingevuld met enkele bewezen succesvolle sociale affordances (bijvoorbeeld: een kampvuur, grasheuvel met uitzicht op

affordances that have already proven their worth (these include a camp fire, a grassy hill with a view of the skyline, the culture ship MS Stubnitz, a meadow with lambs). These are surrounded by barges with more unpredictable and riskier programmes: an empty barge – it remains to be seen what will happen to it or who will appropriate it – a gothic barge, a snorkelling barge with a bicycle graveyard, a street art barge, a jungle barge, a skating rink, etcetera. The size of the barges (90 x 11 x 5 m) is ideal for experimenting with different programmes. Once the framework has been designed, the park will revolve around an active programme, transforming the role of the (landscape) architect into that of a 'programmatic harbour master'. Having discovered innovative developments in subcultures, he will stimulate interaction and cross-pollination between different groups through the park's design and (changeable) layout.

One striking feature of this project is that it affords a great degree of flexibility, which should make it easier to deal with the uncertainty and unpredictability. According

7

New Amsterdam Park/Trusted Subcultures, research by design (2008-2013), Rietveld Landscape in collaboration with Atelier de Lyon for Amsterdam Waterexpo/PMB. The research

is receiving financial support from the Netherlands Organisation for Scientific Research (NWO).

skyline, het cultuurschip MS Stubnitz, een wei met lammetjes). Daaromheen bevinden zich duwbakken met meer onvoorspelbare, meer risicovolle programma's: een lege duwbak, waarvan we maar moeten afwachten wat er gaat gebeuren of wie hem zich gaat toeëigenen, een gothic duwbak, snorkelduwbak met Amsterdams fietsenkerkhof, een street art duwbak, een jungle duwbak, ijsbaan, etc. De maat van de duwbakken (90 x 11 x 5 meter) is ideaal om te experimenteren met verschillende programma's. Nadat het raamwerk is ontworpen, draait dit park om een actieve programmering. De rol van de (landschaps)architect transformeert hier tot een 'vrijhavenmeester'. Hij ontdekt innovatieve ontwikkelingen in subculturen en stimuleert door middel van het ontwerp en de (veranderbare) lay-out van het modulaire park interactie en kruisbestuiving tussen verschillende groepen. Een kenmerk van dit project is de grote mate van flexibiliteit, wat de omgang met onzekerheid en onvoorspelbaarheid vereenvoudigt. Een duwbak kan, niet alleen per seizoen, maar ook wanneer hij niet goed functioneert, weggevoerd worden en vervangen door een nieuwe. Door niet te starten vanuit etnische achtergronden, maar

7

Nieuw Amsterdam Park/Vertrouwde Subculturen, ontwerpend onderzoek (2008-2013), Rietveld Landscape i.s.m. Atelier de Lyon voor Amsterdam Waterexpo/PMB.

Het onderzoek wordt financieel ondersteund door de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO).

Forces of Nature, proposal for a strategic intervention at nature reserve the Boschplaat, Terschelling. Rietveld Landscape, in collaboration with Deltares & Gerwin de Vries, 2009 plan. Transformation of the landscape and use over time Krachtenspel tussen de elementen, voorstel voor strategische interventie in natuurgebied de Boschplaat, Terschelling. Rietveld Landscape, in samenwerking met Deltares & Gerwin de Vries, visie 2009. Transformatie van het landschap en gebruik in de loop van de tijd

New Amsterdam Park, section of the barges: infinite range of possibilities

Nieuw Amsterdam Park, doorsnede over de duwbakken: oneindig scala aan gebruiksmogelijkheden

New Amsterdam Park, bird's-eye view of the temporary, floating park in the IJ inlet

Nieuw Amsterdam Park, vogelvluchtbeeld van tijdelijk drijvend park in het IJ

to the demands of the season, or when a particular barge does not function properly, barges can be towed away and replaced by new ones. By starting from subcultures with shared interests and concerns rather than from ethnic backgrounds, the designs bring people from different groups together in a positive and natural way. The interventions can accommodate future adaptations and invite local initiatives and spontaneous use.

Interdisciplinary and Integrated

We believe that strategic interventions create new opportunities for the landscape, architecture, public domain, ecology, recreation and the economy. The three projects above show how the design links all of these different areas and facilitates changes in the landscape and use. The Forces of Nature project, for example, shows how, over time, sand drifts will enable the Boschplaat on the island of Terschelling to grow in line with the rise in sea level. The designs of the New Amsterdam Park and Panorama 10000 projects invite different user groups to appropriate places, to colonize them as they see fit. The illustrations suggest possible applications, but the places will probably be used by groups other than the ones depicted. The strength of the design is that it does not matter which groups use it – as long as it is a wide range of groups. The design of Maasmond, for example, is polysemic because the intervention invites people with different backgrounds, skills and tools to engage in different interactions. To link the various areas and produce tempting affordances we take an interdisciplinary approach to our projects, entering into alliances with researchers, users and specialists. The landscape architect integrates the relevant insights at various levels of planning and uses a broad design expertise to translate these into strategic interventions. This integrated design method produces surprising, sometimes paradoxical landscapes and dynamic public spaces.

Translation: Laura Vroomen

vanuit subculturen met gedeelde interesses en belangen, brengt het ontwerp mensen uit verschillende groepen op een positieve en soepele manier bij elkaar. De ingrepen laten ruimte voor toekomstige invulling en dagen uit tot lokale initiatieven of spontaan gebruik.

Interdisciplinair en integraal

Strategische interventies scheppen dus nieuwe kansen voor landschap, architectuur, publiek domein, ecologie, recreatie en economie. De drie bovengenoemde projecten tonen hoe deze domeinen in het ontwerp met elkaar verbonden worden, en hoe veranderingen in landschap en gebruik mogelijk worden gemaakt. Het project Krachtspel der Elementen toont bijvoorbeeld hoe de Boschplaat op Terschelling na jarenlange zandverstuiving kan meegroeien met de zeespiegelstijging. In de projecten Nieuw Amsterdam Park en voor de Maasmond in Rotterdam daagt het ontwerp verschillende gebruikersgroepen uit zich plekken eigen te maken, deze vrij te koloniseren. De beelden schetsen mogelijke vormen van gebruik, maar hoogstwaarschijnlijk zullen het in werkelijkheid andere groepen zijn dan nu te zien zijn in het beeld. De kracht van het ontwerp is dat het niet uitmaakt welke groepen het precies zijn, zolang het maar een breed scala is. Het ontwerp van bijvoorbeeld Maasmond is meerduidig, doordat de interventie mensen met een verschillende achtergrond, skills en tools tot verschillende interacties uitnodigt en aanzet. Om de verschillende kennisdomeinen te verbinden en uitnodigende affordances te maken, hanteren wij bij onze projecten bewust een interdisciplinaire benadering, en gaan we allianties aan met onderzoekers, gebruikers en specialisten. De landschapsarchitect integreert de relevante kennis op verschillende schaalniveaus en vertaalt deze dankzij een breed ontwerpvakmanschap in strategische interventies. Deze integrale ontwerpmethodiek leidt tot onverwachte, soms paradoxale, landschappen en vitale publieke ruimten.